

ת"פ 23864/11/15 - רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נגד חיליק מגנוס

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 23864-11-15 רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נ' מגנוס

בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע
ע"י ב"כ יאיר היר, עו"ד
נגד
חיליק מגנוס

החלטה

1. בפני בקשת הנאשם לפסיקת פיצויים לטובתו בסך 5,000 ₪, לאחר שכתב האישום אשר הוגש כנגדו נמחק, בהתאם לסעיף 94(א) רישא לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), וזאת בגין הטרחתו להתייצב למספר פגישות ונסיעות לבית המשפט וביטול ימי העבודה והוצאות נסיעה בימים אלה.

2. כנגד הנאשם הוגש ביום 10/11/15 כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירת איסור פגיעה, עבירה לפי תקנה 2 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות) (להלן: "התקנות"), עבירת איסור הכנסת רכב, עבירה לפי תקנה 5 לתקנות, ועבירת אי ציות להוראות, עבירה לפי תקנה 15 לתקנות.

3. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 10/05/14 נהג הנאשם ברכב מסוג האמר H3, מ.ר. 88-688-62, שלא בשביל מסומן ולמרות שילוט האוסר כניסה לשמורה, וזאת ללא היתר לביצוע המעשה.

4. במסגרת תיק זה התקיימו 3 דיונים.

במועד הדיון הראשון מיום 21/12/16, התבקשה דחיה על מנת לאפשר לנאשם לפנות בכתב למאשימה.

במועד הדיון השני מיום 24/05/17, הובהר כי מדובר בבקשה להישפט והמאשימה אף הסכימה לחזור לסך הקנס המקורי, אולם הנאשם התעקש על ניהול התיק, וזאת על אף שצוין כי יכול לשלם את הקנס ולחסוך מזמנו בשל היותו "אדם מאוד עסוק", מאחר ולטענתו מדובר "בעניין עקרוני".

במועד הדיון השלישי מיום 05/07/17, העביר הנאשם לב"כ המאשימה מידע נוסף לעניין האירוע, ובכלל זה מפה.

לאחר שב"כ המאשימה בחן הממצאים הודיע לב"כ המאשימה על חזרה מאישום בהתאם לסעיף 94(א) רישא

לחסד"פ, ומשכך הורה בית המשפט על מחיקת כתב האישום.

5. בתגובה לבקשת הנאשם המונחת בפניי כעת, טען ב"כ המאשימה כי מקרה זה איננו נכנס בגדר **סעיף 80(א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977** (להלן: "**החוק**"), ועל כן יש לדחות הבקשה.

ב"כ המאשימה טען כי מאחר וכתב האישום נמחק בהתאם ל**סעיף 94(א) רישא לחסד"פ** ולא מכוח **סעיף 94(ב) לחסד"פ** או לאחר שהנאשם זוכה, יש לדחות בקשת הנאשם.

כמו כן, פרט ב"כ המאשימה את הראיות המצויות בתיק וטען כי בשל ליקויים בחקירה, ולפנים משורת הדין, חזרה בה המאשימה מכתב האישום, וכי על אף הזמן אשר הושקע בהליך מצד הנאשם, אין ספק כי מחיקת כתב האישום חסכה זמן שיפוטי רב וכן חסכה זמן רב מזמנו של הנאשם.

עוד טען כי במקרה זה החזרה מכתב האישום לא נבעה מכך שלא נעברה עבירה, אלא מאחר ועלה ספק מסוים לגבי חלקו של הנאשם במעשה העבירה, וכי המאשימה עמדה במבחן התובע הסביר והסיכוי הסביר להרשעה, וזאת גם אם הוצגו גרסאות קוטביות בתיק החקירה.

לבסוף, אף טען כי הנאשם לא שכר ייצוג משפטי וכן לא הצביע על הוצאות ספציפיות, ואף מטעם זה יש לדחות הבקשה.

6. **סעיף 80(א) לחוק קובע כי: "משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט..."**

9. מסעיף זה נלמד כי קיימות שתי עילות חלופיות אשר בגינן ניתן להעניק פיצוי לנאשם - היעדר יסוד להאשמה או "נסיבות אחרות המצדיקות זאת", כאשר "גבולותיה של העילה הראשונה גודרו ב"נוסחה סגורה" (הקובעת תנאי כי בית המשפט "ראה שלא היה יסוד לאשמה") והמרחב הפרשני של בית המשפט במסגרת עילה זו מוגבל יחסית. לעומת זאת, העילה השניה ... היא עילת-מסגרת "ועשויה היא לפרוש עצמה על-פני מרחבים-עד-אופק..."

ראו: ע"פ 5097/10 בוגנים נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 15/01/13) (להלן: "פס"ד בוגנים").

היעדר יסוד לאשמה

10. בפס"ד בוגנים נקבע כי: "המבחן הנדרש לקיומה של העילה הראשונה שמכוחה ניתן 'להפעיל' את סעיף 80 לחוק העונשין (דהיינו שמי שזוכה - לא היה יסוד לאשמתו), הוא מבחן 'התובע הסביר' ו'הסיכוי הסביר להרשעה'. בהתאם לאמת מידה זו יש לבחון באופן אובייקטיבי האם לנוכח התשתית הראייתית שהיתה מונחת בפני התביעה, היה תובע סביר וזהיר מגיע למסקנה שיש מקום להגשת כתב אישום ... הקריטריון המנחה כאן הוא 'סיכוי סביר להרשעה' ... הנה כי כן, על מנת להיכנס לקטגוריה של העילה הראשונה המצדיקה פיצוי והחזר הוצאות, יש צורך להוכיח כי כתב האישום הוגש מבלי שהיה לו בסיס כלשהו, או שהיסוד להאשמה היה רעוע ביותר... מדובר איפוא בסיטואציות חריגות של זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר, או אי סבירות מהותית ובולטת... מטבע הדברים התממשות עילה זו צפויה להיות נדירה..."

ראו: פסקה 18 לחוות דעתו של השופט ח' מלצר.

11. במקרה המונח לפניי לא טען הנאשם להעדר יסוד לאשמה בבקשתו.

ב"כ המאשימה פירט תמצית הראיות בתגובתו ועל פניו לא ניתן לומר כי פעל שלא כתובע סביר, אם כי אינני קובעת מסמרות בעניין בהעדר מלוא חומר הראיות בפניי.

"נסיבות אחרות המצדיקות זאת"

12. באשר לעילה זו נקבע בע"פ 1442/12 פלוני נ' מדינת ישראל (26/2/13), בפסקה 6 לחוות דעתו של השופט י' עמית, כי: "ענייננו מתמקד אפוא בחלופה השניה של 'נסיבות אחרות המצדיקות זאת', שהיא כרקמה הפתוחה שבית המשפט רשאי ליצוק לה תוכן ממקרה למקרה תוך הפעלת שיקולים פרטניים של צדק וחמלה ושיקולים כלליים של מדיניות משפטית. למרות עמימותה של חלופה זו, הפסיקה נתנה בה סימנים, ובעניין דבש, נקבעו שלוש קטגוריות של נסיבות להכוונת שיקול הדעת של בית המשפט: הליכי המשפט עצמם; אופי וטיב הזיכוי; נסיבות אישיות של הנאשם החיצוניות למשפט. לצד קטגוריות אלו התפתחו בפסיקה מבחני-משנה, כגון התנהגות המשטרה והתביעה (באופן זדוני או רשלני); התנהגות הנאשם בחקירתו או במהלך המשפט (כגון נאשם ששיקר או שמר על זכות השתיקה); סוג העבירה והעונש לו הנאשם היה צפוי אלמלא זיכוי"

13. בפס"ד בוגנים נקבע כי: כאן יש לקחת בחשבון, מחד גיסא, את הנזקים האישיים שנגרמו למבקש והיקפם, ובכלל זה - בין היתר, את מידתיות הפגיעה בזכויותיו החוקתיות. שיקול זה מדגיש את העובדה כי פסיקת פיצוי והחזר הוצאות מהווה, במקרים הראויים, גם מעין אמצעי לפיקוח ולבקרה על התביעה ויש בה כדי לשפר ולאזן את מעמדו של היחיד כלפי המדינה (ענין דבש, בעמ' 101). מאידך גיסא, יש להתחשב - בעת השימוש בעילה זו - בשיקולים הציבוריים הנוגעים בצורך שלא להביא להרתעת-יתר של התביעה מלהעמיד אדם לדין מקום שנאספו ראיות מספיקות להגשת כתב אישום... וכן כי "נקודת המוצא מתמקדת איפוא בהקשר ל"עוול" שנגרם לנאשם שזוכה ובתוך כך יש להביא בחשבון גם את התנהלותו ביחס להליך וכן שיקולים אחרים שעניינם באופן טיפולן של המשטרה ושל התביעה במכלול."

ראו: פסקאות 19-20.

14. במקרה המונח לפניי, התנהלו בתיק זה כאמור 3 דיונים בלבד, במסגרתן המאשימה בחנה את טענות הנאשם. כמו כן, לא הוצגו כל נסיבות אישיות חריגות וחיצוניות למשפט בעניינו של הנאשם. כמו כן, לא נטען כי נגרמו לנאשם נזקים אישיים מעבר לזמנו, כמפורט, והוצאות נסיעותיו, אשר לא פורטו או הוכחו, וכן לא נטען כי זכויותיו החוקתיות של הנאשם נפגעו במהלך ההליך.

לאור המפורט שוכנעתי כי אף לא קיימות נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת פיצויים לטובת הנאשם.

15. עוד יש לצין כי בהתאם לסעיף החוק, רשאי בית המשפט לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם את "**הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו...**". במקרה המונח לפניי לא שכר הנאשם ייצוג משפטי וכן לא נעצר או נאסר בשל העבירות אשר בגין הוגש כנגדו כתב אישום.

16. הנימוקים שמסרתי לעיל הם למעשה למעלה מן הצורך שכן עיון בהוראת **סעיף 80 לחוק** מעלה כי הנאשם אף לא עומד בתנאי הסף של הסעיף שכן לא זוכה וחזרה מכתב האישום הייתה טרם מענה ולא לאחר מענה.

16. אשר על כן, אני דוחה בקשת הנאשם לפסיקת פיצויים לטובתו.

17. מזכירות תעביר ההחלטה לצדדים.

18. זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ד' תשרי תשע"ט, 13 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.